

ZAJEDNO

Piše: fra Miljenko Stojić, OFM

Toga nedjeljnog dopodneva motrio sam pristizanje vjernika u selo Lug, u tomislavgradskoj općini. Obilježavanje je 70. obljetnice nacionalsocijalističkog pogubljenja žitelja ovog sela te sela Kuka i Letke. Njih 83. Nikoga nisu štedjeli, čak ni bebe, kamo li starce. Zatvorili su ih u štalu, pucali na njih da ih pobiju, nakon toga zapalili štalu. Svakoga onoga tko bi uspio pobjeći vani je čekao naboj. Sada smo svi zajedno kraj te štale. Čovjeku prolaze trnci tijelom. Ovdje je zlo pokušalo nadvladati dobro. Od štale su ostali samo dijelovi zidova, nacionalsocijalisti su izgubili bitku, pobijeni su ostali u srcima svoga puka. Život ide dalje. Pri spomenu imena pobijenih mnogi među nazočnima puštaju suzu. Očito se govori o nekome njihovom, drugi su tako ozbiljni.

Svijeće gore, vjetar se igra njihovim plamenom. Na okupu smo da bismo se molili za duše žrtava, ali i za njihove ubojice.

Prisjećam se komunističkog ponašanja ovih dana. Njemačka od Hrvatske traži Josipa Perkovića, čovjeka koji je po ozbiljnim optužbama sudjelovao u ubojstvu Stjepana Đurekovića, tamo osamdesetih u Njemačkoj. Jedan je bio jugoslavenski pripadnik tajnih službi, drugi emigrant. Znao je puno toga o komunističkoj vrhuški u Jugoslaviji i morao je umrijeti. Današnja neokomunistička vlast odmahuje rukom. Njoj je bitniji njezin član. Ne da ga, lupa šakom o stol. Nije tako činila kad se radilo o hrvatskim braniteljima iz ovoga zadnjeg rata. Tada im je bilo svejedno. Ma, što se ovo s nama događa?

Domaća mladež čita ulomke iz Svetog pisma za vrijeme sv. mise. Oni su sa svojima, nisu se prodali za šaku novca. Lijepo ih je vidjeti. Vladaju se u duhu svoga kraja. Hoće li tu i ostati? Nadam se da Perkovićeви zaštitnici ne će uspjeti ukrasti im budućnost. Žilav smo mi narod.

Nacionalsocijalisti se povedoše za svojom srdžbom i pobiše ovaj puk. Navedoše ih na to komunisti. Napadali su noću njihove položaje u blizini sela, a od domaćeg puka

pod prisilom tražili da ih hrani u šumi. Donadoše to napadnuti i zaključiše da se radi o istom protivniku. Drakonska kazna stupi na pozornicu. Bilo bi još i gore da se u sve ne umiješa fra Sebastijan Lesko iz tomislavgradskog samostana. Reče zapovjedniku o čemu se radi. On provjeri, ispriča se i pusti ostale uhvaćene određene za istu ili sličnu sudbinu. Hvala Bogu da je dobro pronašao način preko koga i kako djelovati. Obojica, naime, imaše smjelosti, ne opravdavajući nikoga, i fratar i zapovjednik. Komuniste se to naoko ništa nije ticalo. Držali su se podaleko dok su se odvijali spomenuti događaji. Samo su nakon pobjede u ratu pobijene proglasili fašističkim žrtvama i nametnuli svoje viđenje tih nesretnih dana. A puk je šutio i pamtio. Istina se nije mogla skriti.

Ovakvih i sličnih događaja puno je u hrvatskom puku. Mnoge su hrvatske obitelji ožalošćene, ne samo one komunističke. Međutim, to se i nadalje želi pomesti pod tepih. Nemaju svi pravo na svoju bol. Deseti po redu najveći suvremeni zločinac Josip Broz Tito proglasio je istinu i u nju se ne smije dirati. No, čak ni Europska unija ne želi takvu istinu. Ako ćemo govoriti o demokraciji, onda se moramo drukčije vladati. Europski Dan sjećanja na žrtve totalitarizma, koji se obilježava svake godine 23. kolovoza, to nam jasno kaže. Europa je uz bok nacionalsocijalizma i fašizma stavila i komunizam. Konačno, iako joj je dugo trebalo da to učini. Korijen tim zlima 20. stoljeća potpuno je isti. Svi su bili socijalisti, svi su odbacili Boga i na njegovo mjesto stavili čovjeka. Radili su to u okrilju različitih tajnih društava. Nismo o tome, istina, učili u školama, ali se itekako da naći po knjigama. Treba samo htjeti saznati istinu. Jedan od onih koji nam u posljednje vrijeme zaista otkriva istinu jest biskup Mile Bogović. Progovorio je o hrvatskim mučenicima. Krajem kolovoza tako ćemo obilježavati Dan hrvatskih mučenika. Zaista nas je mnogo palo tijekom prošlih stoljeća. Ali nije bilo uzalud. Treba samo znati i htjeti spoznati dubinu te istine. Tu je opet i Komisija HBK i BK BiH za hrvatski martirologij. Naravno, on joj je na čelu. Ona traži mučenike u našim pobijenima, mučenike shvaćene na kršćanski način. I pohodit će svaku župu, svaku obitelj da se to konačno privede kraju. Nitko nam osim nas samih ne će biti kriv ako to ne učinimo. Hoćemo li samo imati snage

svjedočiti? Žalosti me kad vidim kako nas još sputava strah. Odbacimo ga i prigrlimo slobodu unatoč svemu.

Morao sam progovoriti o svemu ovome jer su me jednostavno kao vicepostulatora salijetali pitanjima i zamolbama. Čuli su da mi je dužnost među pobijenim franjevcima tražiti mučenike i predložiti ih Crkvi na pro-

U posljednje vrijeme stalno kažem da su pripreme za podnošenje dokumenata mjesnom biskupu pri kraju. Ali onda se otvore novi prostori prošlih događaja i to se polako produžava. Ali, nije to tako ni važno. Važno je samo da se ustrajno ide naprijed i da kroz sve ovo sagledavamo svoje ponašanje i svoje mišljenje. Kojoj zapravo strani pripadamo?

glašenje. Njima su i njihovi pobijeni mučenici. Željeli bi da i njih Crkva prizna takvima. Nisam nastojao previše objašnjavati kako to ide, u konačnici i nije važno, važno je samo da smo zajedno. Svaki mučenik naš je mučenik. Pridonesimo svi koliko možemo i to će se mnogo brže dogoditi.

Bez molitve traženje mučenika je uzaludan posao

Trebamo početi s molitvom. Bez nje je traženje mučenika uzaludan posao. U tom uvjerenju učvrstila me grobnica pobijenih hercegovačkih franjevaca u samostanu na Širokom Brijegu. Slike svih pobijenih, gore svijeeće, križ što ga komunisti ne uništise u svom zlom naletu. Mučeništvo na dlanu. Dira u srce, pamet je neka druga priča. Čovjek se samo može moliti i dopustiti da ga preplavi dobro. Nisu i ne će uspjeti, mučeništvo je jače od svojih mučitelja.

Onoj koja je na Širokom Brijegu žarila i palila ili onoj kojoj je Široki Brijeg uvijek bio upaljena baklja u srcu? Može se biti na pogrješnoj strani i onda kada mislimo da smo na dobroj. Dovoljno je prepustiti se potrošačkom društvu i to je to. Odsklizasmo prema onima kojima Bog jednostavno nije potreban. Naizgled uživamo na ovoj zemlji, ne brinući se što će biti kad stignemo u našu drugu domovinu. A stići ćemo jednoga dana, u našoj je to ljudskoj srži.

Zbog toga nam je učiniti sve da taj dolazak bude ustvari povratak k Bogu, a ne odlazak prema mjestu vječne muke. Kao vicepostulator bijah i na VI. hrvatskom žrtvoslovnom kongresu. Svi su ne samo čuli za pobijene hercegovačke franjevce, nego i redovno pratiše što se odvija na polju njihova proglašenja mučenicima. Još jedan pokušaj čišćenja naše svijesti. Hvala im, hvala svima koji se ne prestaju boriti.

Franjinim STOPAMA

List Franjevačkog svjetovnog reda
i štovatelja sv. Franje
Broj 2(8), godina III.

UTEMELJITELJ I NAKLADNIK:

Vijeće mjesnog bratstva
Franjevačkog svjetovnog reda
Široki Brijeg, A. Stepinca 14, Široki Brijeg

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Gojko Jelić

UREDNIČKO VIJEĆE:

fra Stipe Biško, Marijana Bošnjak,
Marija Brekalo, Matea Galić,
Gojko Jelić, Mirela Lovrić,
Magdalena Vukoja

TEOLOŠKA REDAKTURA:

fra Stipe Biško

LEKTURA:

Mirela Lovrić

TISAK:

Logotip, Široki Brijeg

ADRESA UREDNIŠTVA:

A. Stepinca 14, 88220 Široki Brijeg
E-mail: franjinimstopama@gmail.com

Svoje dobrovoljne priloge
za potporu listu *Franjinim stopama*
možete slati na račun:

Franjevački samostan Uznesenja BDM-
Podračun franjevačkog svjetovnog reda
UNICREDIT BANK d.d. Mostar
br. **3382202257080158**

ISSN 2232-8580

List Franjinim stopama je upisan
u registar javnih glasila u Ministarstvu
prosvjete, znanosti, kulture i športa
Županije Zapadnohercegovačke, pod
rednim brojem 20., stranica 0020, dana
6. travnja 2011. godine.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII.
i uredbom II.vat. sabora izjavljujemo da ne
želimo preteći sud Crkve kome se potpuno
podvrgavamo. Riječi „mučenik“, „mučeniš-
tvo“, „čudes“ i slično imaju u ovom listu
samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

U ovom broju

04	Sinovi svetoga Franje: fra Ante Marić
09	Mladomisnici: fra Mario Ostojić
11	Svjedoci: fra Zlatko Čorić
14	Događaji: Habit - znak poniznosti
15	Događaji: Na početku franjevačkog puta
16	Uz naš blagdan: Marija Anđeoska
18	Hoćeš li njegovati duh služenja
20	Koja je tvoja životna filozofija
22	Čitamo Pravilo
23	Hercegovina je Gospina
24	Sv. Ilija, tišina i trećari
26	Svjedoci govore: č.s. Leopoldina Kovačević
29	Svjedočanstvo: Bog je uslišao naše molitve
30	Stopama pobijenih: Zajedno
32	S pasićem Trećeg reda i u grob
35	Kronika mjesnog bratstva Široki Brijeg
36	Daće nami Gospa jopet dobrog gardijana
38	Novi franjevački zanos s Humca
40	Uzorni likovi naših trećarica: Ljubica Kožul
42	Dobro mi došla sestrice Smrti!
45	Ići fra Mladenovim stopama i činiti dobro

Iz Franjevačkih izvora ...

“Čujte, braćo moja: Ako se blažena Djevica časti, kako se i dostoji, jer ga je nosila u svojoj prečistoj utrobi, ako je blaženi Krstitelj uzdrhtao i nije se usudio dotaknuti sveto tjeme Gospodinovo, ako se časti grob u kojemu je neko vrijeme ležao, koliko mora biti svet, pravedan i dostojan onaj što onoga koji više neće umrijeti nego će vječno živjeti i biti proslavljen i nad kojega se i anđeli žude nadviti dotiče i svojim rukama, srcem i ustima blaguje i drugima pruža da ga blaguju!”

(PBr 21-22)